Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація подъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Франціисканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франковані.

Рекламаціи неопечатані вôльні вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 141. | Нинѣ: гр. к. Рожд. св. І. Предт. | Завтра: Февроніѣ мч. | рим. к. Исаіѣ | Кіліяна | Середа 24 червня (6 липня) 1892. | Всходъ сонця 4 г. 8 м.; заходъ 8 г. 0 м. Баром. 765 терм. + 26 0° + 5 8 | Рôкъ II.

Рада державна.

На суботнѣшнôмъ засѣданю Палаты посолôвъ обнявъ бувъ президію віцепрезидентъ Хлюмецкій, повѣдомляючи Палату, що президентъ дръ Смолька выѣхавъ на урльопъ. Передъ приступленемъ до порядку дневного поставивъ пос. Гальвіхъ интерпеляцію до міністра торговлѣ въ справѣ опѣки надъ промысломъ полотнянымъ и управою льну. — Пос. Сляма поставивъ интерпеляцію до президента міністрôвъ, въ котрôй жалувавъ ся на то, що коли вôнъ на однôмъ зборѣ закôнчивъ свою бесѣду словами: „Най жие нашь король ческій!“ дôставъ за то упôмнене вôдъ правительственного комісаря. — Пос. Ебенгохъ вносивъ интерпеляцію до міністра справедливости въ справѣ, що прокураторъ въ Вінеръ-Найштадтъ промавляючи противъ обжалованого убійника жалувавъ ся на хибы въ науцѣ релиґіѣ въ школахъ, а именно, що въ нихъ занедбуєсь наука моральности. Прокураторъ сказавъ: „На щожь придасть ся наука релиґіѣ, на що выучуванє катехізму на память, коли при науцѣ релиґіѣ не вплывае ся на серце дитины и занедбує ся ублагороднене обычаѣвъ.“ Интерпелянтъ видить въ тыхъ словахъ пониженє католицкои вѣры и пытавъ, якъ думає п. міністеръ справедливости зарадити тому, щобы прокураторы не выступали поза кругъ свого дѣланя, и якъ думає дати сатисфакцію оскорбленымъ катихитамъ.

Зъ порядку днезного приступила Палата до дальшои дискусіѣ надъ проектомъ закона будôвельного. Тогды ґр. Таффе давъ слѣдуючу вôдповѣдь на интерпеляцію пос. Ебенгоха въ справѣ вôдповѣди правительственного комісаря Пляпарта: Пос. Ебенгохъ запытувавъ, чи комісарь правительственный, шефъ секціѣ бар. Пляпартъ, бувъ уповажненый зложити въ комісіи промысловôй заявленє, що въ наслѣдокъ ухваленя поправки пос. Цалінґера до §. 2 проекту закона будôвельного, санкція того закона есть непевна. Передовсѣмъ похваляю бар. Пляпарта за то, що на пытанє то не вôдповѣвъ а оставивъ то менѣ. Пос. Ебенгохъ сказавъ, що комісарь правительственный дивнымъ способомъ зъявивъ ся на засѣданю комісіѣ, хочь розходило ся лишь о выбôръ нового справоздавця. На то скажу, що комісарь правительственный бувъ запрошеный на то засѣданє а що до самого заявленя, то мавъ спеціяльне порученє боронити о скôлько можна проекту. Въ наслѣдокъ ухваленя поправки посла Цалінґера проектъ дôзнавъ важнои змѣны въ своѣй системѣ. Длятого комісарь правительственный бувъ уповажненый заявити, що ухвала та зробила непевною санкцію закона. При сѣй нагодѣ застерѣгає ся правительство рѣшучо противъ певного выраженя, котрого тутъ ужито на послѣднôмъ засѣданю Палаты, и заявляє, що хочь міністры суть вповнѣ свѣдомі своеѣ одвѣчальности, суть однакожь лишь слугами Є. Вел. Цѣсаря!

По сѣмъ заявленю заявивъ пос. Патай що Палата не вôдступить вôдъ своеи ухвалы.— Пос. Єнґель (Молодочехъ) сказавъ, що „сумнѣвъ“ въ заявленю президента кабінету не буде чей становити дѣистнои перешкоды для санкціѣ. — Пос. Пініньскій звертавъ увагу на то, що бар. Пляпартъ говоривъ въ комісіи о перешкодѣ а не о сумнѣвѣ. Бесѣдникъ заявивъ именемъ Кола польского, що оно въ третôмъ читаню буде голосувати пôсля того, якъ законъ выйде зъ другого читаня. — Пос. Люеґеръ жалувавъ ся на острый тонъ въ вôдповѣди президента міністрôвъ.

По ухваленю §§. 4 и 5 заявивъ пос. Пініньскій именемъ Кола польского, що оно въ третôмъ читаню буде голосувати противъ цѣлого закона. То само заявивъ и пос. Кайцль именемъ Молодочехôвъ, а на деякі сумнѣвы о заявленю пос. Пініньского сказавъ пос. Яворскій, що пос. Пініньскій бувъ уповажненый дати таке заявленє именемъ Кола польского. По сѣмъ доведено законъ ажь до §. 14 и перервано засѣданє.

Проґрама робôтъ парляментарныхъ ажь до вôдроченя Рады державнои есть такъ уложена, що вôдроченє наступить имовѣрно вже дня 25 липня. Нинѣ вечеромъ по засѣданю Палаты пословъ збере ся комісія валютова до выслуханя, евентуально доповненя и принятя справозданя комісіѣ, котре пише пос. Щепановскій. По выдрукованю того справозданя буде оно роздане завтра рано посламъ. Дня 7 с. м. будуть радити клюбы парляментарні о своѣмъ поступованю при загальныхъ и спеціяльныхъ нарадахъ надъ законами валютовыми въ повнôй Палатѣ. Дня 8 с. м. розпôчнуть ся загальні дебаты надъ тыми законами а позаякъ до голосу намѣряє записати ся около 20 пословъ, то загальна дебата потягне ся десь ажь до 14 с. м. Зъ польскихъ пословъ буде промавляти здаєсь лишь оденъ пос. Яворскій. Спеціяльна дебата — якъ загально припускають — потягне ся черезъ 8 або 9 повныхъ засѣдань. Палата пословъ, котра що день буде вôдбувати повні засѣданя, закôнчить отже ухваленє законôвъ валютовыхъ ледви около 24 липня. Позаякъ комісія валютова Палаты пословъ вже теперь радить и приймає поправки, пороблені Палатою пословъ въ проектахъ законôвъ валютовыхъ, то заразъ по ихъ ухваленю въ Палатѣ пословъ предложить своє справозданє и внесеня Па-

---

3

Изъ свѣта ростинъ.

I.

Выстава рожъ у Львовѣ. — Рожа и єѣ роды. — Історія рожѣ и єѣ символіка. — Значѣнє рожѣ въ городництвѣ. — Рожа яко артикулъ торговельный. — Олѣйокъ рожевый и его фабрикація. — Розолісъ, вино рожеве, мѣдъ рожевый, рожеві цукры и консервы. — Рожа яко лѣкъ и рожеві пахна. — Рожа и дерево рожеве въ промыслѣ.

(Дальше.)

Кромѣ олѣйку рожевого и рожевои воды доставляє рожа также важный артикулъ до приправъ всѣлякихъ стравъ и напиткôвъ. Хтожь не знає хочь бы у насъ горѣвки званои розолѣсомъ? Єсть то звычайна чиста горѣвка заправлена рожевою водою и засолоджена цукромъ. Сама назва розолісъ походить вôдъ італіяньского слова rosoglio (читай: розоліо), що значить „роса сонця“. Італіянцѣ робили давнѣйше свôи розолісъ зъ ростины званои у насъ „росичка або мухоловка“ (вôдъ того, що єѣ листки ловлять мухи, о чôмъ буде пôзнѣйше мова). — Вино рожеве роблять головно изъ окремого рода нашои дикои рожѣ, зъ т. зв. винной рожѣ. Листки тои рожѣ наливають ся виномъ и мочать ся въ нѣмъ черезъ цѣлый мѣсяць на сухôмъ мѣсци; вино зливає ся вôдтакъ и засолоджує ся ще трохи медомъ. Дальше робить ся, особливо на Всходѣ, т. зв. рожевый оцетъ, дуже улюблена приправа до салаты. Въ Туреччинѣ и Греціи есть майже въ кождôмъ домѣ той оцетъ, бо его уживають часто яко лѣку въ слабостяхъ и омлѣню. За великій присмакъ уважає ся рожевый мѣдъ, котрый уживає ся головно въ Греціи. Греки называють его „розомелі“. Єсть то мѣдъ, котрый збирають пчолы зъ рожъ; вôнъ пахне сильно рожами и высылає ся иногдѣ яко велика рѣдкôсть до Европы. Давнѣйше, коли ще Греція була пôдъ панованемъ Турціѣ, не вôльно было нѣкому уживати того меду або высылати за границю, лишь весь вôдставлювано для султаньского двору.

Дуже велику ролю не лишь на Всходѣ, але й у насъ грають рожеві цукры и консервы. У насъ якъ разъ въ теперѣшну пору роблять цукорнѣ и приватні домы конфітуры зъ рожъ и зъуживають на то велику масу рожевого цвѣту. Хто має теперь кôлька спорыхъ корчѣвъ цукровои рожѣ въ городѣ, може зôбрати за єѣ цвѣтъ легко 30 до 50 зр. Конфітуры зъ рожъ роблять ся въ той способъ, що цукоръ розпускає ся въ водѣ и заварює ся на сірупъ и въ тôмъ сірупѣ заварюють ся листки рожѣ. Майстрами въ робленю рожевыхъ цукрôвъ суть знову народы всхôдні, Греки и Турки, у насъ Вôрмене и Волохи на Буковинѣ. Всюды на Всходѣ, а у насъ вже й на Буковинѣ есть звычай, що скоро гôсть вступить до хати, якъ вже ставлять передъ него варені цукры и воду; гôсть ѣсть цукры ложечкою и попивае водою. На Всходѣ роблять ще такъ званый „сорбетъ“ зъ рожъ, рôдъ масы цукровои, котра має смакъ рожѣ и рожеву краску, але листкôвъ зъ рожѣ въ нѣй не видко такъ, якъ въ рожевыхъ конфітурахъ. Сорбетъ уважає ся вже за найбôльшій присмакъ и гостеви, передъ котрого ставлять сорбетъ, вôддають вже тымъ найбôльшу почесть. Наконецъ и овочѣ рожѣ не суть безъ ужитку. Чаша рожевого цвѣту грубне зъ часомъ, стає мясиста, подôбна до ягоды, есть квасно солодкава, набирає краски червонои и пôдъ назвою свербиуза або зъ нѣмецка „гечепече“ уживає ся до всѣлякои приправы. Въ тôй ягодѣ мѣстять ся зернятка зъ твердыми щетиноватыми волосками, котрі передъ ужиткомъ ягоды треба насамперѣдъ выдобути зъ неи. Зъ тыхъ ягôдъ роблять сосъ, компоты и повила. Можна ихъ ѣсти навѣть сырі, але ажь тогды, коли трохи перемерзнуть. Свербиусъ збирає ся до ужитку зъ дикои рожѣ, найлѣпше зъ рода т. зв. винной або яблочнои рожѣ.

Яко лѣкъ не має рожа великои силы а все таки ужитокъ єѣ въ аптикарствѣ есть ве-

латѣ пановъ, котра ухвалить ихъ мабуть на одиномъ або двохъ засѣданяхъ. Закимъ дня 8 с. м. розпôчне ся загальна дебата надъ закономъ валютовымъ, Палата пословъ залагодить ще законъ будôвельный и мабуть вôдкине єго въ третôмъ читаню, и законъ о средствахъ противъ заразы на худобу.

До ситуаціѣ.

Політична ситуація въ Европѣ єсть теперь на скрôзь мирна, а деякѝ проявы въ політичнôмъ житю державъ европейскихъ, укрѣпляють то переконане, що теперѣшне положене позôстане довго ще такимъ, якимъ єсть нинѣ, ба хто знає, може ще и полѣпшить ся; суть вже й на то ознаки, поки що лишь въ формѣ глухихъ вѣстей. До сихъ ознакъ треба бы въ першôмъ рядѣ зачислити ту вѣсть, яка розôйшла ся теперь рôвночасно ажь зъ двохъ сторôнъ, а то вѣсть о зъѣздѣ царя Александра III зъ Єго Вел. нашимъ Цѣсаремъ въ Скерневицяхъ. Ото Pol. Corr. нотує вѣсть, що въ осени сего року має царь приѣхати на ловы, въ котрыхъ мабуть возьме участь также Є. Вел. Цѣсарь Францъ Іосифъ. Ту саму вѣсть лишь зъ бôльшою рѣшучостію подає також и кіевске „Слово", котре доносить, що Є. Вел. Цѣсарь Францъ Іосифъ приѣде на ловы до Спалы коло Скерневиць. Суть то ще вѣсти нѣчимъ не потверджени и годѣ вѣрити въ ихъ правдивôсть, але вже самъ фактъ, що такій зъѣздъ монархôвъ выринає въ публичнôй дискусіи и уважаєсь за можливый, єсть доказомъ, що вôдносины обохъ сусѣдныхъ державъ суть не лишь добрѝ, але навѣть на стôлько дружнѝ, що можна припускати можливôсть зъѣзду ихъ монархôвъ, котрый очевидно ще бôльше полѣпшивъ бы тѝ вôдносины.

Кн. Бісмаркъ своєю недискреціею у Вѣдни не закаламутивъ дружныхъ вôдносинъ мѣжь Нѣмеччиною а Австріею; осягнувъ хиба лишь то, що добивъ політично себе самого, що стягнувъ на себе назву зрадника и змушеный бувъ навѣть заявити, що готовъ станути хочь бы передъ судомъ. Выступлене єго не змѣнило теперѣшного „курсу" Нѣмеччины. Въ вôдносинахъ Нѣмеччины до Франціѣ не настала также нѣяка змѣна, хиба що замѣсть войны реванжу настала теперь борба о всесвѣтну выставу въ 1900 р. Змѣны въ дипльоматичныхъ посадахъ не мають нѣякого великого значѣня політичного для теперѣшнои ситуаціѣ. Нѣмецкій посолъ Радовіцъ перенесеный зъ Константинополя до Мадриду лишь длятого, що Нѣмеччина потребує тамъ зручного и здôбного дипльомата, бо разъ розходить ся теперь о заключене зъ Испаніею торговельного союза, а вôдтакъ и справа марокканьска, занадто важна для Нѣмеччины, вымагає того, щобы за нею слѣдивъ чоловѣкъ, котрый має для такихъ справъ вôдповѣдне знане. Трохи важнѣйшою справою було бы уступлене бар. Шлецера зъ посады посла нѣмецкого при Ватиканѣ. Говорять, що Шлецеръ постановивъ рѣшучо уступити а мѣжь иншимъ спонукало єго и то, що въ Ватиканѣ взяли теперь верхъ впливы французкѝ.

Найважнѣйшою однакожь справою для теперѣшнои ситуаціѣ, суть выборы въ Анґліи. Наколибъ партіи Ґлядстона удалось побѣдити, то Анґлія станула бы зовсѣмъ на боцѣ вôдъ тридержавного союза, а тымъ и змѣнилась бы ситуація політична въ Европѣ.

Переглядъ політичный.

Є. Вел. Цѣсарь принимавъ въ суботу о 10 год. передъ полуднемъ на приватнôй авдіенціи Є. Ексц. п. Намѣстника ґр. Баденіого и заявивъ, що въ доказъ особлившихъ взглядôвъ для краю змѣнивъ первѣстно точно войсковый характеръ своеи гостины въ Галичинѣ и перебуде у Львовѣ кôлька днѣвъ, имовѣрно два дни.

Найвысша рада санітарна заявила ся вже теперь готовою ужити надзвычайныхъ средствъ, щобы завести мѣры осторожности противъ холеры на граници Галичины и Буковины, наколибъ она загрожувала симъ краямъ. Референтъ санітарный въ міністерствѣ справъ внутрѣшныхъ, Кусый, заявивъ, що вже теперь предпринято на галицкôй и буковиньской граници мѣры осторожности противъ занесеня зъ Россіѣ плямистого тифу и другихъ заразливыхъ слабостей.

Цѣсарь нѣмецкій приѣхавъ въ ночи зъ суботы на недѣлю на норвеґске побереже до Берґенъ и поѣхавъ въ вôдси дальше до Дронтгайму.

Дрôбнѝ торговцѣ въ Мадридѣ обуренѝ новымъ податкомъ громадскимъ выкликали були въ суботу такъ великѝ розрухи, що ажь войско мусѣло робити порядокъ. Подôбнѝ розрухи проявились въ мѣстѣ Калягоррѣ, де заведено теперь станъ облоги.

Новинки.

Львôвъ дня 5 Липня

— **Громадѣ Гадикôвка**, въ повѣтѣ кольбушôвскôмъ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. запомоги на будову школы.

— **Вôдзначене.** Єго Вел. Цѣсарь надавъ радникови въ Міністерствѣ торговлѣ, Людвикови Врба, кавалерскій хрестъ ордеру Леопольда въ увôльненємъ вôдъ таксы.

— **Именованя.** Учитель ґимназіѣ въ Вадовицяхъ, Юлій Ляховичъ, именованый дѣйстнымъ учителемъ исторіѣ, ґеоґрафіѣ и нѣмецкого языка въ державнôй школѣ промысловôй въ Краковѣ.

— **Двацять пять безплатныхъ практикантôвъ** концептовыхъ при властяхъ скарбовыхъ у насъ дôстали адъюта, бо Міністерство скарбу позволило львôвскôй Дирекціи скарбовôй роздѣлити 25 адъютôвъ по 500 зр. понадъ дозволене число. Такимъ способомъ побирають теперь адъюта майже всѣ безплатнѝ практиканты концептовѝ мимо того, що переважна ихъ часть служить лишь короткій часъ, ледви кôлька мѣсяцѣвъ, а декотрѝ то лишь по кôлька тыжнѣвъ при скарбовыхъ властяхъ. Єсть се велике добродѣйство для молодѣжи, що приспособляєсь до службы скарбовои. Въ тôй галузи адміністраціѣ державнои може молодѣжь найти добре занятє и будучнôсть єѣ певна. Бо зачуваємъ, що при властяхъ скарбовыхъ має небавомъ наступити дальша орґанізація и помножене персоналю. Тому Президія фінансовои Дирекціѣ задумує черезъ якійсь часъ принимати до практики концептовои и такихъ кандидатôвъ, що зложили що йно другій испытъ державный, кобы лишь въ означенôмъ речинци зложили третій испытъ зъ наукъ політичныхъ. Выимка, яку ту зроблено, єсть справдѣ дуже важна для молодѣжи, що вступає въ службу державну, бо кандидаты, принятѝ вже зъ другимъ испытомъ, выскують кôлька мѣсяцѣвъ часу, зачислюваного вже до службы державнои.

— **Зъ кругôвъ нотаріяльныхъ.** П. Александеръ Федоровичъ, кандидатъ нотаріяльный въ Перемышли, именованый субститутомъ нотаря въ Рожнятовѣ на часъ 6 мѣсяцѣвъ.

— **Конкурсъ.** Въ Коломыи опорожнена посада директора чотирокласовои выдѣловои школы женьскои, злученои зъ школою народною. Платня 800 зр., додатокъ за управу 200 зр., на мешканє 240 зр. Кандидаты мусять мати що найменше испытъ зъ школъ выдѣловыхъ зъ польскимъ языкомъ выкладовымъ. Подаватись треба до 5 серпня с. р.

— **Львôвска Рада мѣска.** Тому, що выборы до Рады мѣскои уневажнено, а богато справъ бѣжучихъ и пильныхъ жде на полагодженє, то президентъ мѣста, опираючись на постановахъ статута громады, покликавъ до урядованя давну Раду мѣску, котра буде урядувати доты, доки не вôдбудуть ся новѝ выборы. А тѝ зовсѣмъ новѝ выборы вôдбудуть ся найскорше въ жовтни на пôдставѣ новыхъ списôвъ выборчихъ, котрыхъ выготовлене займе

ликій. Цвѣтъ рожь французскихъ уживає ся на роблене рожевои воды, рожевого меду, рожевого оцту та рожевои масти. Рожевои воды уживають до полоканя горла и промываня очей. Рожева масть, котру купує ся въ аптицѣ, коли комусь попукають губы, робить ся зъ рожевои воды, воску и смальцю. Далеко бôльше значѣне має рожа для фабрикаціѣ пахна. Найдорожшѝ пахна — то рожевѝ; розумѣя ся, що въ першôмъ рядѣ до ихъ фабрикаціѣ уживають рожевого олѣйку и рожевои воды. Такъ роблять рожевѝ помады до волося, рожевѝ мыла и рожевый порошокъ. Порошокъ сей, то єсть звычайно крохмаль закрашеный на червоно карміномъ зъ маленькою домѣшкою рожевого олѣйку для запаху. Коли выробляють рожевый порошокъ до чищеня зубôвъ, то єсть въ нѣмъ лишь закрашеный порошокъ зъ сепіѣ и маленька домѣшка рожевого олѣйку. Сушене листє рожѣ уживає ся яко домѣшка до кадила и до выпыханя подушечокъ. Также и овочѣ рожѣ уживають ся яко лѣкъ, але они не мають нѣякого значѣня; ихъ дають иногдѣ дѣтемъ противъ хробакôвъ. Єсть рôдъ осы, котра якъ заколе листокъ рожѣ и запустить въ него свои яєчка, то на листку выростає тогды рôдъ губки въ видѣ мохнатои кульочки або мохнатого ґуза; въ серединѣ того ґуза суть маленькѝ червачки, котрѝ по якôмсь часѣ перероджують ся въ осы. Тыхъ отже мохнатыхъ ґузôвъ званыхъ „бедеґварами" уживано давнѣйше также на лѣкъ противъ многихъ слабостей, розумѣє ся безъ всѣлякого успѣху; нинѣ въ декотрыхъ сторонахъ кладуть ихъ дѣтемъ пôдъ головы, абы они добре спали.

Въ штукахъ и промыслѣ грає рожа также непослѣдну ролю. Въ малярствѣ и рѣзбарствѣ єсть рожа одною зъ найбôльше уживаныхъ прикрасъ. Подôбно якъ листє аканту и пальмы дало въ штукахъ пластичныхъ взорець до листкôвъ званыхъ пальметами, такъ цвѣтъ рожѣ давъ взорець до т. зв. розетъ; суть то круглѝ, иногдѣ и чотирограннѝ цвѣты, зложенѝ зъ бôльше листкôвъ, котрѝ звычайно умѣщають ся по серединѣ або по рогахъ якогось предмету артистичного н. пр. на стѣнахъ и стели якогось будынку и т. д. Дерево рожѣ має въ выробахъ столярскихъ также свое значѣне; оно служить до жированя або выкладаня иншого дерева, уживає ся однакожь дуже мало а то длятого, що пень рожѣ доходить рѣдко до такои грубости, щобы єго можна ужити. Однакожь и рожа доходить иногдѣ до значнои грубости. Въ Тульонѣ, въ Франціи, въ городѣ маринарки єсть рожа, котру ще въ 1813 р. прославъ бувъ туды Бопляиъ. Рожа та має сподомъ до 3 стôпъ въ обємѣ; єѣ галузє закрыває муръ на 75 стôпъ широкій а на 10 до 18 стôпъ высокій. Єѣ рôчнѝ пагоны довгѝ на 11 до 15 стôпъ треба що року трохи обтинати, бо муръ, пôдъ котрымъ се рожеве деревце стоить, не може вже єго при собѣ помѣстити. Єсть то т. зв. вѣчно зелена рожа Банксія: она цвите вôдъ цвѣтня до мая и покрываєся иногдѣ вôдъ разу 50 тысячами розцвилыхъ рожь. Зъ сего вже примѣру видко, що рожа може не лишь доходити до значнои грубости въ пни, але также и до великои старости. Найстарша изъ всѣхъ рожь, якѝ лишь звѣстнѝ, єсть мабуть рожа при соборнôй церквѣ въ Гільдесгаймѣ въ Нѣмеччинѣ; кажуть, що она походить ще зъ 814 року, мала бы отже теперь не менше лишь тысячу сѣмдесять и вôсѣмъ лѣтъ. Побожне оповѣдане такъ о нѣй розказує: Коли Людвикъ побожный, цѣсарь нѣмецкій, що заложивъ въ 814 р. епіскопство въ Гільдесгаймѣ, перебувавъ въ Ельце, выбравъ ся бувъ одного разу пôзно въ осени на ловы въ великѝ лѣсы, казавъ свому прибочному душпастиреви, вôдправити таки въ лѣсѣ службу Божу. По службѣ Божôй спѣшивъ ся священикъ и забувъ чашу зъ святыми дарами въ лѣсѣ. На другій день бѣжить священикъ на то мѣсце и застає тамъ чашу на зеленôмъ корчику рожѣ. На то приѣхавъ также и цѣсарь, а побачивши таке чудо, велѣвъ на тôмъ мѣсци выставити церковь, а престолъ умѣстити коло самои рожѣ. Въ одинацятôмъ столѣтю (въ рокахъ межи 1054 а 1079), велѣвъ епіскопъ Гецільо сей дивный

бодай во два мѣсяцѣ. Тй списы мають выставитись на шѣсть недѣль передъ выборами до перегляду и до евентуальныхъ рекламацій выборчихъ.

— **Товариство „Львôвскій Боянъ"** уряджує сего року въ часѣ вôдъ 28 липня до 20 серпня артистичну прогульку въ захôдну часть Галичины и на Шлескъ. Прогулька буде злучена зъ рядомъ концертовыхъ продукцій. Перебувши двоpазовый досвѣдъ при переведеню першои (1889 р.) и третои (1891 р.) артистичнои прогульки Русинôвъ-академікôвъ, члены „Бояна" можуть теперь ще зъ бôльшою вѣрою въ успѣхъ своихъ змагань взятись до сеи не легкои задачѣ. Хоръ буде складати ся зъ 16 осôбъ крôмъ кôлькохъ солістôвъ инструментовыхъ (фортепянъ, скрипки). Въ декотрыхъ концертахъ возьме участь такожь панна Крушельницка. Продукціи зачнуть ся вôдъ Самбора дня 28 липня; опôсля вôдвѣдаѥ „Боянъ" Сянôкъ, Ивоничь, Рымановъ, Коросно, Ясло, Криницю, Жеґестôвъ, Щавницю, Закопане, Новый Торгъ, Бялу, Тѣшинъ и т. д. Докладне оголошене дороги появить ся въ своѣмъ часѣ. Чистый дохôдъ зъ концертôвъ (злученыхъ звычайно зъ танцями) призначеный на фондъ поставленя памятника Тараса Шевченка. У всѣхъ справахъ що до прогульки належить вôдносити ся до провôдника прогульки п. Іосифа Партицкого, теперъ въ Отиніи. Диріґентомъ буде п. Остапъ Нижанковскій.

— **Градъ и хмароломъ** навѣстивъ 23 м. м. Вульку Гамулецъ коло Бруховичь пôдъ Львовомъ и знищивъ всѣ засѣвы такъ, що селяне, котрй мають по кôлька морґôвъ поля, мусѣли цѣлый засѣвъ скосити, а сѣяти вже пôзно. Градъ падавъ цѣлу годину и лежавъ цѣлу добу на одну стопу высоко. Людей жде голодъ. Громада подала о ліквідацію и вôдписанє податкôвъ. — Дня 30 м. м. навѣстила велика буря зъ градомъ окрестнôсть Бучача и ушкодила дуже засѣвъ, особливо въ Переволоцѣ. На другій день була така стужа, що люде безъ сорома надѣвали кожухи.

— **Испытъ зрѣлости** въ ц. к. II. (нѣмецкôй) гімназіи у Львовѣ зложили: Мих. Абрагамовскій, Вільгельмъ Адамъ, Аронъ Адлерштайнъ, Юл. Барановскій, Самуель Бікелесъ, Марко Бунда, Герцъ Друкеръ, Левъ Флєкеръ, Артуръ Гільнрайнеръ, Онуфрій Ґудзъ, Адольфъ Глявачь (зъ вôдзначенємъ), Яковъ Ляксъ, Отмаръ Лінкъ, Давидъ Наймаркъ, Павло Шеленберґъ, Соломонъ Шілеръ, Артуръ Штеґбаверъ, Брониславъ Свѣтальскій, Рудольфъ Уль (всѣ три послѣднй зъ вôдзначенємъ) и Павло Камѣньскій. Двохъ дôстало дозвôлъ поправити одень предметъ по феріяхъ, а чотирохъ репробовано на неозначеный часъ. — Въ ц. к. львôвскôй ґімназіи им. Францъ-Іосифа зголосилось до испыту зрѣлости 52 ученикôвъ. Зрѣлыми признанй тй ученики: Зъ клясы VIII. А: Альфонсъ Баронъ, Людвикъ Беняшевскій, Казимиръ Блажекъ, Маріянъ Бобровскій, Олександеръ Хойнацкій, Кароль Чайковскій, Здиславъ Чайковскій, Адамъ Чарнецкій, Брониславъ Ґебертъ (зъ вôдзн.), Макс. Грибовскій, Фердинандъ Гердеґенъ, Феликсъ Яблоновскій, Володиславъ Яворовскій (зъ вôдзн.), Феліціянъ Кладъ (зъ вôдзн.), Густавъ Лончиньскій, Витолдъ Носковскій, Брониславъ Ольшевскій, Болеславъ Трукса. Сѣмь ученикôвъ дôстало т. зв. поправку, одного репробовано на рôкъ, а одного безъ означеня речинця. Зъ клясы VIII. Б. признанй зрѣлыми: Иванъ Авґустокъ, Рудольфъ Айзенберкъ, Евґеній Ґайснеръ, Антонъ Ґельберъ, Антонъ Ґерстманъ, Вікторъ Ґаєръ, Самуель Курцеръ (зъ вôдзн.), Едвардъ Куше, Володиславъ Кузиньскій, Юлій Левинъ, Іосифъ Равхъ (зъ вôдзнач.), Ахиль Ровенкранцъ (зъ вôдзн.), Леопольдъ Салабанъ, Жигмонтъ Смуликовскій, Іосифъ Травбнеръ, Остапъ Вармскій, Изаакъ Фаєрштайнъ и Зенонъ Микулиньскій. Поправку дôстало чотирохъ ученикôвъ, а репробовано на рôкъ двохъ.

— **Нещасливй пригоды.** Въ Дрогобычи реставраторъ касиновый бавивъ дня 2 с. м. свого пôвторарôчного сынка при вôкнѣ першого поверха и зъ неуваги упустивъ єго на хôдникъ. Дитина розбила собѣ чашку и померла по кôлькохъ годинахъ. — Въ селѣ Порохнику дня 3 с. м. копавъ Францъ Пляхоцкій камѣне на своѣмъ ґрунтѣ. Наразъ берегъ ямы обôрвавъ ся, а камѣнє присыпало єго и убило.

— **Въ копальни нафты въ Яблониці польскôй,** повѣта березôвского, выбухла сими днями нафта въ закопѣ Макъ Ґарвея. Закôпъ маѥ ледве 90 метрôвъ глубины, а выбухъ бувъ такъ сильный, що всѣ судины заповнено въ короткôмъ часѣ. Зъ причины браку бôльшихъ резервоарôвъ, старали ся обильнє выпливаючу ропу здержати и по довшихъ заходахъ се удало ся.

— **Зъ нужды.** Будникъ зелѣзничій въ Жучцѣ, побачивъ оногды рано, саме передъ приѣздомъ особового поѣзду зъ Сучавы, четверо людей, якъ спали на шинахъ. Була то циганка зъ трома дѣтьми. Будникови ледви удалось усунути ихъ зъ шинъ. Показало ся, що циганка мала намѣръ згинути вразъ зъ дѣтьми пôдъ колесами поѣзду, бо була у великôй нуждѣ.

— **Холера.** Въ комісіи санітарнôй въ Будапештѣ, заявивъ шефъ мѣского фізикату, що теперь анѣ мовы нема о якôйсь небезпечности холєры на Угорщинѣ. Але въ Россіи холєра таки єсть. Пôсля найновѣйшихъ вѣстей, въ Саратовѣ, захорувало въ послѣдныхъ трохъ днахъ 20 осôбъ на холєру, а зъ нихъ двѣ особы померли. Въ Астрахани захорувало дня 2 с. м. 19 людей на холєру, а въ Тифлісѣ двохъ. Зъ нихъ одень лише чоловѣкъ померъ.

— **Самоубійства.** Въ Фôльваркахъ великихъ, въ повѣтѣ брôдскôмъ, застрѣливъ ся карабіномъ Францъ Куцевичь, стражникъ скарбовый, 23-лѣтній молодець. — Въ Перемышли повѣсивъ ся на ремени столярь, Марко П. Вôнъ лишивъ листь, въ котрôмъ каже, що добровôльно вôдбираѥ собѣ житє и просить одного знакомого о справленє єму похорону.

— **Виновникôвъ катастрофы въ Пшибрамѣ** вже засуджено: Кшижа на три лѣта, Кадлєца на два роки, Гавелку на пôвтора року, а Носсека на три мѣсяцѣ вязницѣ.

† Посмертнй вѣсти.

Померли: Въ Абазіи Генрикъ Ґінтль, ґенеральный инспекторъ зелѣзницѣ львôвско-черновецкои, въ 60-ôмъ роцѣ житя. Вôдъ 1868 до 1872 бувъ покôйный директоромъ руху у Львовѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Новй приписы почтовй. Зъ днемъ 1 липня настали важнй для свѣта торговельного реформы, ухваленй на тамтогорôчнôмъ загальнôмъ конґресѣ почтовôмъ. И такъ знесено всѣ таксы додатковй при листахъ. Листъ ваги до 15 ґрамôвъ буде теперь оплачувати ся при пересылцѣ до всѣхъ мѣсць на цѣлôй кули земнôй маркою 10-крайцаровою, мѣжь тымъ якъ доси до краѣвъ заморскихъ належачихъ до загальнои униѣ почтовои платило ся 20, а до краѣвъ не належачихъ до сеи униѣ 30 кр. Такъ само вôдпали дотеперѣшнй таксы додатковй на карты кореспонденційнй, часописи, пробки товарôвъ и т. д., такъ що вôдъ теперь на цѣлôмъ свѣтѣ буде одностайне порто листове, бо и Австралія приступила до згаданои униѣ. — Дальшимъ важнымъ новымъ зарядженємъ єсть допущенє нефранкованыхъ картъ кореспонденційныхъ и допущенє рôзныхъ додаткôвъ рукописныхъ на друкахъ безъ пôдвысшаня оплаты за ихъ пересылку. Важне для торговельного свѣта єсть загальне розширенє розмѣру прôбокъ и рôвночасне пôдвысшенє ваги прôбокъ на 350 грамôвъ въ оборотѣ зъ найважнѣйшими краями европейскими. Дальше за звычайно оплатою рекомандаційною можуть надавати ся посылки листовй всѣлякого рода такожь за послѣплатою почтовою до 200 зр. Оплата за переказы почтовй до 10 зр. буде вôдъ теперь о половину дешевша. Такъ само и провізію при послѣплатѣ за пересылки почтовй и пакеты знижено въ оборотѣ зъ заграницею зъ 2% на 1, а въ комунікаціи краєвôй на пôвъ процентъ квоты, припадаючои до послѣплаты. Дальше дозволено загально додавати до пересылокъ отвертй фактуры и уживати купону листôвъ фрахтовыхъ до записокъ. Максимальна вага пакетôвъ почтовыхъ, що доси въ комунікаціи зъ деякими державами не могла бути бôльша якъ 3 кільоґрамы, пôднесена теперь до 5 кільо безъ пôдвысшеня таксы. Дальше вôльно теперь надаючому заплатити зъ горы належитôсть мытову, такъ що вôдбираючій буде мôгъ одержувати пересылки вôльнй вôдъ мыта. — Такъ само дешевше теперь посыланє листôвъ грошевыхъ, бо такса выносяча 5 сантімôвъ буде обчислятись не якъ доси за каждй 200, але за каждй 300 франкôвъ. Вкôнци посыланє листôвъ грошевыхъ розширено дуже значно заведенємъ т. зв. „коробокъ вартостныхъ", котрй можуть бути уживанй на высыланє преціозôвъ, выробôвъ золотыхъ и т. д. и пôдлягають такôй самôй оплатѣ, якъ пакеты почтовй, але мають ще тоту выгоду, що вôльнй суть вôдъ додаваня листу фрахтового.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 5 липня. Управитель доменъ, Флєхнеръ именованый управителемъ лѣсôвъ зъ осѣдкомъ у Львовѣ.

Будапештъ 5 липня. Комісія валютова приняла всѣ поправки, пороблені австрійскою комісією валютовою.

Лондонъ 5 липня. Доси выбрано 47 консервативныхъ, 7 уніоністôвъ и 37 ґлядстоністôвъ.

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

памятникъ далекои минувшости старанно плекати, а коли церковь погорѣла и єѣ въ 1061 роцѣ на ново поставлено, казавъ вôнъ ту рожу пустити по мурѣ вôдъ гробницѣ, котру огонь не знищивъ. Рожа та стелить ся теперь по мурѣ на якихъ 24 стôпъ широко и высоко, а єсть при земли лишь на два цалѣ груба. Она єсть зъ рода нашихъ дикихъ рожь.

Отсе одень маленькій, але, думаемо, досыть цѣкавый и поучаючій образокъ изъ свѣта ростинъ.

II.

(Фіялка и єѣ роды. — Дещо зъ історіѣ и символіки фіялкôвъ. — Фіялка въ городництвѣ; pensées; фіялковй деревця. — Фіялка въ кухни и аптицѣ; фіялковый корѣнь. — Пахно фіялкове. — Ладанъ. — Ростины, що ѣдять мясо: росичка держимуха, зôванятникъ мухоловка, лусковець).

Коли бесѣда про рожу, комужь не прийде заразъ на гадку невидненька и скромненька фіялочка, що десь тамъ недалечко вôдъ рожь, крыє ся на земли въ травичцѣ? Она, то якъ то хороше дѣвча зъ бѣднѣйшого роду, що спустивши соромливо свои пречуднй синй очнята, крыє ся поза своими въ богатыхъ строяхъ посестрами, не высуваесь на передъ, а жде, щобы ажь пошукавъ єѣ собѣ той, кому она сподобаесь. Въ родинѣ ростинъ стоить фіялка далеко вôдъ рожѣ, але мѣжь ними єсть все таки якась близька звязь, звязь, що такъ скажемо духова, поетична. Мѣркують то й люде, бо не одному, коли прийдесь выбирати рожу чи фіялку, самъ не знае, котру мае выбрати, а найрадше взявъ бы хиба таки обѣ.

Фіялка побôчь рожѣ єсть однымъ изъ найбôльше любленыхъ нашихъ цвѣтôвъ, не такъ може задля свого цвѣту, якъ задля дуже милого запаху. Загально числять 150 родôвъ фіялокъ зъ многими вôдмѣнами, но зъ тыхъ лишь декотрй пахнуть. Найбôльше звѣстна синя, пахуча фіялка и фіялка живокостникъ, котрои листє, въ тôмъ часѣ, коли она цвите, єсть звинене въ трубку. Прокидають ся такожь и бѣлй фіялки а штучно плеканй въ городахъ бувають и повнй. Фіялки, що ростуть по поляхъ и котрыхъ листки въ вѣночку бувають троякои барвы: бѣлй, синй и жовтй, называють братчиками и сестричками. Онй пахнуть такожь, але дуже слабо.

Фіялки були вже у стародавныхъ народôвъ улюбленымъ цвѣтомъ. Старй Греки розповѣдали собѣ, що коли донька ихъ героя чи божка, Атляса, що то нѣбы державъ землю на своихъ плечахъ, утѣкала передъ божкомъ Аполлономъ и сховала ся, перемѣнила ся въ фіялку: тому то фіялка и до нинѣ ховаесь въ травѣ. У старыхъ Грекôвъ була фіялка образомъ що року наново вôдживаючои землѣ и дѣвочои непорочности, у насъ уважає ся фіялка образомъ скромности и чемности.

(Конець буде).

Експедиція мѣсцева
НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ“ буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнû“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ також для „Ґазеты Львôвскои“ вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купуе и спродае

ВСЯКÛ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадноп провізіи.

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гіпотечнû.	4% пожичку пропінаційну галицку.
5% листы гіпотечнû преміованû.	5% „ „ буковиньску.
5% листы гіпотечнû безъ премій.	4½% пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
4½% листы Тов. кредитового земс.	4½% пожичку пропінаційну угорску.
4½% листы Банку краевого.	
4½% пожичку краеву галицку.	

4% угорскû Облигаціи индемнизаційнû,
котрû то паперы контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купуе и продае по цѣнахъ найкориснѣйшихъ.

Увага: Конторъ вымѣны Банку гіпотечного приймае вôдъ Вп. купуючихъ всякû выльосованû, а вже платнû мѣсцевû паперы цѣннû, якъ также купоны за готôвку, безъ вшелякои провізіи, а противно замѣсцевû лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ. за зворотомъ коштôвъ, котрû самъ поносить. 2

ПРИГОТОВЛЕНЕ

на

ОДНОРОЧНЫХЪ ОХОТНИКÔВЪ

и до принятя въ

ц. и к. ВОЙСКОВÛ ШКОЛЫ

починае ся въ приватнôй войсковôй приспособляючôй школѣ — **3 лютого с. р.**

Frisch, Wien 1, Schottenbasteingasse 4.

директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., упередъ проф. въ ц. и к. Академіи вôдъ жені и корпусѣ вôдъ мінъ и пр.

Проґрамы даромъ.

Ателіе дентистично-технічне

Б. БЕРГЕРА

75

Львôвъ

улиця Кароля Людвика ч. 5.

Споруджае штучнû зубы и щоки пôсля найновѣйшои американьскои системы въ каучуцѣ, целюльоидѣ и въ золотѣ безъ пôднебѣня. Всякû направы зубôвъ тревало и дешево.

Чоколяда десерова.

Найбôльша фабрика на свѣтѣ—денна продажь 50.000 к°

Пôдроблюване забезпечено.

Подостаткомъ по всѣхъ лѣпшихъ склепахъ товарôвъ кольоніяльныхъ, по дроґеріяхъ и склепахъ зъ лакôтками, також по цукорняхъ.

Австрійско-угорска

FINANZ-RUNDSCHAU

Признане, якого доси зазнавало наше письмо, дало намъ товчокъ, побôльшити его обемъ а то такъ що до формату якъ и що до змѣсту нашои часописи. Въ рамкахъ дотеперѣшныхъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ фінансовû и господарскû обявы обширно и предметово. Всеж при тôмъ можемо числити, що въ новôй своѣй формѣ нашъ збôльшеный дневникъ знайде вôдкликъ голоснѣйшій. Попри жертвы, якû на насъ накладае побôльшене обему, **высокость предплаты** зôстае **незмѣнена**, така якъ доси, бо мы намагаемо знайти бôльше розповсюднене.

Число пробне даромъ.

Рôчна предплата за 52 богатû змѣстомъ числа 1 зр.

Адміністрація: Wien, I. Wollnerstrasse 11

Поручае ся **ТОРГОВЛЮ ВИНЪ** Людвика Стадтміллера у Львовѣ. 30

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера